

Συνδιάσκεψη φορέων & εκπροσώπων του φωτογραφικού κλάδου

Μετά από πρωτοβουλία του περιοδικού ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Δευτέρας 12 Οκτωβρίου 2015 σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα στο μεζεδοπωλείο "ΠΥΡΟΛΙΚΙ", στον Κεραμεικό. Σε χαλαρή ατμόσφαιρα και θετική διάθεση -στην οποία συνετέλεσαν αναμφισβήτητα οι νόστιμοι μεζέδες και το γλυκόπισο τσίπουρο!- καταβλήθηκε προσπάθεια πρώτα απ' όλα να καταγραφούν και να αξιολογηθούν τα πολλά χρονίζοντα προβλήματα του κλάδου της επαγγελματικής φωτογραφίας και στη συνέχεια να αναζητηθούν τρόποι επίλυσής τους στο σημερινό οικονομικά αντίξοο περιβάλλον.

Στην πρόσκληση του περιοδικού μας ανταποκρίθηκαν οι εξής φορείς: Ο Σύνδεσμος Εισαγωγέων Κατασκευαστών & Αντιπροσώπων Φωτογραφικών Ειδών & Συστημάτων Εικόνας (ΣΕΚΑΦ) που εκπροσωπήθηκε από τον πρόεδρο κ.Γαβριήλ Νικολαΐδη και τα μέλη του Δ.Σ. κ.κ.Γιάννη Γεραμά, Αλέξανδρο Καμπανάο και Πέτρο Αγκοπιάν, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Φωτογράφων (Π.Ο.Φ.) και η Ένωση Καλλιτεχνών Φωτογράφων Αθήνας (Ε.Κ.Φ.Α.) που εκπροσωπήθηκαν από τον πρόεδρό τους κ. Σπύρο Διαμαντόπουλο, η Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.) από τον πρόεδρο κ.Μάριο Λώλο και τη γραμματέα κ.Χριστίνα Ζαχοπούλου, ο Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης Πνευματικών Δικαιωμάτων (ΦΟΙΒΟΣ) από τον πρόεδρο (και αντιπρόεδρο της Ε.Φ.Ε.) κ.Γιώργο Παπαθανασίου, ο Σύνδεσμος Καλλιτεχνών Φωτογράφων Πειραιά (Σ.Κ.Φ.Π.) από τον πρόεδρο κ.Αλέκο Κρίκα, το Τμήμα Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών του ΤΕΙ Αθήνας από τον καθηγητή του Τμήματος και Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών Δρ.Γρηγόρη Βήασσά και η νεοσύστατη επαγγελματική Ένωση Φωτογράφων και Βιντεογράφων Γάμου Ελλάδος από τον πρόεδρό της κ.Χρήστο Κοντσαλιούδη. Τιμής ένεκεν προσκλήθηκε και παραβρέθηκε ο οικοδεσπότης, γνωστός έμπορος φωτογραφικών κ.Χριστόφορος Γιαννάτος. Από τα κόμματα ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας ο ΣΥΡΙΖΑ, που εκπροσωπήθηκε από την βουλευτή της Β' Αθήνας κ.Ελένη Αυλωνίτου, και από ANEL με τον γνωστό φωτορεπόρτερ και πολιτευτή του κόμματος κ.Ντίμη Αργυρόπουλο.

Τη συζήτηση συντόνισε ο κ.Τάκης Τζίμας συνεπικουρούμενος από σύσσωμη τη συντακτική ομάδα των περιοδικών ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ & PHOTOBUSINESS. Στις σελίδες που ακολουθούν θα βρείτε την απομαγνητοφώνηση των πρακτικών της συνδιάσκεψης και στο τέλος τα πορίσματα σε ένα σύντομο κείμενο συμπερασμάτων.

Γαβριήλ Νικολαΐδης, Πρόεδρος ΣΕΚΑΦ & δίπλα του (αριστερά) το μέλος του Δ.Σ. Αλέξανδρος Καμπανιάς

Γαβριήλ Νικολαΐδης

Ως πρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΚΑΦ, ενός ομοιολογουμένου νέου Διοικητικού Συμβουλίου που αποτελείται από καινούργια μέλη, πήλη του Γιάννη Γεραμά, και ως εμπορικός διευθυντής και διευθυντής marketing της Fujifilm Hellas θα ήθελα να μιλήσω για τα θέματα που αντιμετωπίζουμε στις τωρινές συνθήκες της κρίσης. Είναι σπουδαία η ευκαιρία που μας δίνει το περιοδικό να βρεθούμε με όλους τους φορείς. Επίσης είναι καλό που όλοι οι εμπλεκόμενοι με τη φωτογραφία, ανεξαρτήτως θέσης και φορέα, συναντιόμαστε για να δούμε τι προβλήματα υπάρχουν και τι λύσεις μπορούμε να δώσουμε όλοι μαζί.

Είναι γεγονός ότι η εποχή αυτή χρειάζεται συνεργασίες και οι συνεργασίες φέρνουν νέες ευκαιρίες. Το τελευταίο διάστημα όλες οι εταιρείες του ΣΕΚΑΦ αντιμετωπίσαμε πολύ μεγάλα προβλήματα για τους λόγους που όλοι γνωρίζετε. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε εισαγωγή προϊόντων. Έπρεπε να υπάρχει έγκριση μέσω των επιτροπών των τραπεζών, το οποίο συνεχίζεται. Σαν Fujifilm, η πρώτη αίτηση που κάναμε για εισαγωγή προϊόντων ήταν στις 6 Ιουλίου και πήραμε την έγκριση 20 Αυγούστου! Τα έξοδα έτρεχαν αλλά οι περισσότερες εταιρείες δεν είχαμε προϊόντα να διαθέσουμε στην αγορά. Αυτό έριξε τις περισσότερες εταιρείες του κλάδου σε πολύ αρνητικά αποτελέσματα, μέχρι να εξομαλυνθεί η κατάσταση στο τέλος Αυγούστου. Υπήρξαν επίσης κάποια προβλήματα που δυσχέραναν την κατάσταση ακόμα περισσότερο. Αρχικά σταμάτησαν οι εταιρείες που ασφαλίζουν τις εισαγωγικές ελληνικές εταιρείες επηρεάζοντας τη διάθεση των προϊόντων στην ελληνική αγορά. Το δεύτερο μεγάλο πρόβλημα ήταν η χρηματοδότηση των εισαγωγών. Ένα τρίτο μεγάλο πρόβλημα ήταν η διαδικασία που αργούσε πάρα πολύ. Και ένα τέταρτο μεγάλο πρόβλημα ήταν η είσπραξη των απαιτήσεων από τους πελάτες μας που κι αυτοί αντικειμενικά και κατ' επέκταση αντιμετώπιζαν τις δικές τους δυσκολίες. Άρα φτάσαμε σε ένα σημείο που εταιρείες που ήταν για χρόνια υγιείς θα μπορούσαν μέσα σε δέκα μέρες να κλείσουν.

Αυτά είναι εν συντομία τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίσαν οι εταιρείες εισαγωγής φωτογραφικών ειδών, και όχι μόνο. Εμείς ως ΣΕΚΑΦ θέλουμε να έχουμε συνεργασία με όλους τους φορείς για να μπορέσουμε να κάνουμε ενέργειες και δράσεις για να διαδοθεί περισσότερο η φωτογραφία στο ευρύ κοινό. Είναι κάτι που έχουμε ακούσει πολλές φορές και παλιότερα αλλά νομίζω ότι τελικά αυτό είναι το κλειδί. Πλέον μπήκαν νέες τεχνολογίες, άλλαξε ο τρόπος φωτογράφισης αλλά η φωτογραφία εξακολουθεί να είναι πάντοτε μια τέχνη. Μέσω των παραδοσιακών και των νέων τεχνολογιών θα πρέπει να κάνουμε το κοινό να αγαπήσει περισσότερο τη φωτογραφία και να φέρουμε νέο κόσμο σε αυτήν την αγορά. Η φωτογραφία είναι χαρά και δεν είναι τυχαίο ότι όλες οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας επιλέγουν το συναίσθημα και τη φωτογραφία για να προωθήσουν κάθε νέο προϊόν. Η φωτογραφία είναι ένας θησαυρός που εμείς όλοι οι εμπλεκόμενοι το ξέρουμε καλά και όλοι μαζί πρέπει να βρούμε πως θα τον διατηρήσουμε και πως θα τον διαδώσουμε μέσα σε αυτή την κρίση. Αυτό που πρέπει να κάνουμε ως κλάδος συλλογικά είναι να φέρουμε κόσμο, όχι μόνον στα καταστήματα, αλλά συνοδικά στη φωτογραφία, είτε στις σχολές είτε στο φωτορεπορτάζ είτε στην τέχνη είτε οπουδήποτε αλλού αυτή ασκείται και βιώνεται. Αυτή είναι η δική μας σκέψη και αυτό μελετάμε ως ΣΕΚΑΦ, δηλαδή το τι μπορούμε να κάνουμε σε συνεργασία με οποιονδήποτε φορέα για να πετύχουμε αυτό το σκοπό.

Τάκης Τζίμας, εκδότης περιοδικών ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ & PHOTOBUSINESS

Τάκης Τζίμας

Μπορεί ο «στενός» φωτογραφικός κλάδος να αγκαλιάσει ένα τόσο ευρύ κοινό που έρχεται στον κόσμο της φωτογραφίας μέσω των smartphone κι αν να πως μπορεί να γίνει αυτό;

Γαβριήλ Νικολαΐδης

Υπήρχε πάντα μια ερώτηση για το τι τελικά είναι η φωτογραφία. Με τη δική μου σκέψη είναι αυτό που νιώθεις και αυτό που θες να αποτυπώσεις. Για αυτόν που φωτογραφίζει με το κινητό αυτή είναι η στιγμή του, η χαρά του. Σημασία έχει πως εμείς, οι άνθρωποι της φωτογραφίας, θα τους δείξουμε πως αυτή η πρώτη αποτύπωση της χαράς θα έχει συνέχεια και βάθος και θα εξελιχθεί σε μόνιμη ενασχόληση που θα προσφέρει ευχαρίστηση και δημιουργική χαρά δηλ. πως θα εξελιχθεί σε τέχνη. Ακόμη έχουμε υποχρέωση να τους οδηγήσουμε στο επόμενο βήμα της ενασχόλησης με την τέχνη της φωτογραφίας, που περνάει σίγουρα από την φωτογραφική μηχανή. Επιπλέον θα πρέπει να μας απασχολήσει το ερώτημα με ποιόν τρόπο θα μπορέσουν όλοι αυτοί οι νεοεισερχόμενοι στον μαγικό κόσμο της φωτογραφίας να εξελιχθούν περισσότερο με τον κατάλληλο εξοπλισμό κλπ.

Γιάννης Γεραμιάς, Γραμματέας ΣΕΚΑΦ

Πέτρος Αγκοπιάν, Ταμίας ΣΕΚΑΦ

Γιάννης Γεραμιάς

Θα ήθελα να τοποθετηθώ στα ζητήματα που συζητάμε από την πλευρά του εμπόρου/ καταστήματος αφού πλέον έχουν διαταραχθεί ισορροπίες, σχέσεις και συνεργασίες ετών. Λαμβάνοντας υπόψιν τα όσα ανέφερε ο κ. Νικολαΐδης και επί πλέον του οικονομικού στραγγαλισμού που ζούμε όλοι μας, οι σχέσεις μεταξύ έμπορων, εισαγωγέων και φωτογράφων έχουν αλλιάξει δομή και δεν μπορούμε πλέον να τις διατηρήσουμε στο πλαίσιο που και οι δυο πλευρές είχαμε «αποδεχθεί». Λόγω της οικονομικής δυστοκίας, του περιορισμού των εισαγωγών, των προπληρωμών κλπ. τα περισσότερα καταστήματα δεν μπορούμε πλέον να υποστηρίξουμε τους

φωτογράφους που μας στηρίζουν εδώ και χρόνια. Οι περισσότερες εταιρείες του ΣΕΚΑΦ δεν μπορούμε να διατηρήσουμε την πολιτική των πωλήσεων που εφαρμόσαμε όλα αυτά τα χρόνια ή αυτή που θα ήθελαν οι επαγγελματίες φωτογράφοι. Ένα δεύτερο πρόβλημα που θέλω να αναφέρω αφορά τα εκατομμύρια που ασχολούνται σήμερα με τη φωτογραφία θίγοντας την εργασία των επαγγελματιών φωτογράφων. Είδαμε διεθνή φωτοειδησιογραφικά πρακτορεία να μένουν στην Ελλάδα με έναν ή δύο ανθρώπους, βλέπουμε πλέον ανταποκρίσεις και φωτογραφίες από iPhone... Η κατάσταση έχει φύγει από τον έλεγχο. Η επαγγελματική φωτογραφία διεθνώς έχει φτάσει σε οριακό σημείο. Βέβαια δεν θα ήθελα ποτέ να πιστέψω ότι αυτός ο χώρος που ξέραμε φτάνει στο τέλος του. Είναι προφανές ότι δεν μιλάμε πλέον για φωτογραφία, αλλά για εικόνα που δεν ξέρουμε από πού προέρχεται και που πάει.

Πέτρος Αγκοπιάν

Όσοι ασχολούνται με τη φωτογραφία με τον έναν ή τον άλλο τρόπο είναι περισσότεροι από ποτέ, ιστορικά. Οι τεχνολογικές εξελίξεις στη λήψη και το social sharing έχουν όμως και μια άλλη όψη. Η δυναμική αυτή δεν μεταφράζεται απαραίτητα σε αύξηση εσόδων. Για παράδειγμα αρκετά έντυπα μ' ένα iPhone έχουν αντικαταστήσει τον φωτορεπόρτερ. Ή αρκετές φορές ζητείται «δωρεάν εργασία» στον κλάδο μας μέσω αυτών των καναλιών. Πρέπει να μελετήσουμε λοιπόν πως μπορούμε να προστατευτούμε από αυτό το φαινόμενο.

Δρ.Γρηγόρης Βλασσάς, Τμήμα Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών του ΤΕΙ Αθίνας

Παναγιώτης Καλδής

Πως αντιμετωπίζετε τον ανταγωνισμό από το e-commerce, όχι μόνο του εξωτερικού αλλά και από τα ελληνικά e-shop;

Γ. Νικολαΐδης: Σήμερα στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται 4.000 ηλεκτρονικά καταστήματα, από τα οποία περίπου τα μισά διαθέτουν προϊόντα τεχνολογίας. Ο τζίρος είναι μεγάλος. Περίπου το 28% των Ελλήνων καταναλωτών έχουν αγοράσει προϊόντα τεχνολογίας από τα e-shop.

Π.Καλδής: Το φυσικό κατάστημα τι πλεονεκτήματα επικαλείται και πως τα ισχυροποιεί;

Γ.Νικολαΐδης: Το φυσικό κατάστημα έχει το εξής πλεονέκτημα: η γνώση για τη φωτογραφική μηχανή που έχει το φυσικό κατάστημα δεν αντικαθίσταται από κανένα manual και κανένα tutorial. Είναι σημαντικό να έχεις τον ειδικό να σου εξηγήσει και να ξέρεις από πού θα πάρεις την εγγύηση. Το μεγαλύτερο πρόβλημα των online καταστημάτων είναι η αξιοπιστία και η εγγύηση του προϊόντος.

Γρηγόρης Βλασσάς

Θα ήθελα να ομιλήσω όχι μόνο ως καθηγητής στην ανώτατη εκπαίδευση αλλά και ως σκεπτόμενος πολίτης για όσα συζητούνται στο τραπέζι σήμερα. Ειπώθηκαν κάποια πολύ σημαντικά πράγματα. Από την μεριά μου θα ήθελα να επισημάνω τα εξής. Πρώτον ότι δεν είμαστε πια στην εποχή της φωτογραφίας αλλά της εικόνας. Δεύτερον ότι το φιλμ δεν είναι μόνο συλλεκτικό, αλλά είναι απαραίτητο να επανεταχθεί στον τομέα της εκπαίδευσης για να αποτελέσει μέρος της. Το φιλμ επίσης είναι ένα από τα φετίχ στις διάφορες φωτογραφικές ομάδες που δραστηριοποιούνται ευρέως τα τελευταία χρόνια και θέλουν να δώσουν στα μέλη τους μια ολοκληρωμένη γνώση της φωτογραφίας. Όλοι αυτοί δημιουργούν μια ζήτηση για αναλογικά αναλίσματα δηλ. φιλμ και φωτογραφικό χαρτί αλλά αμφιβάλλω αν η ελληνική αγορά τους καλύπτει. Αποτέλεσμα: απευθύνονται σε πηγές από το εξωτερικό και χάνεται τζίρος από την εγχώρια αγορά. Ίσως στην Ελλάδα οι εταιρίες του χώρου μας δεν επενδύουν αρκετά στη λογική να δημιουργηθεί στον καταναλωτή η ανάγκη δηλ. να προβληθεί το προϊόν με τέτοιο τρόπο ώστε ο δυνητικός αγοραστής πραγματικά να το ζητάει.

Σπύρος Διαμαντόπουλος, Πρόεδρος ΠΟΦ - ΕΚΦΑ

Πλέον υπάρχει μια τεράστια μάζα ανθρώπων που χειρίζονται συσκευές παραγωγής εικόνας και στους οποίους πρέπει να απευθυνθούν οι εταιρίες. Όλοι συνειδητοποιούμε ότι η αγορά έχει αλλάξει δομικά π.χ. εκεί που τα μαγαζιά είχαν πολύ καλούς τζιρους με τα αναλώσιμα και μετά με το printing, αυτό δεν υπάρχει πια. Δηλ. ο τζιρος έχει συρρικνωθεί και προκύπτει κυρίως από την κάλυψη κοινωνικών εκδηλώσεων.

Σπύρος Διαμαντόπουλος

Τα προβλήματα του φωτογραφικού καταστήματος έχουν πολλές διαστάσεις. Είναι η φορολογία που διαρκώς χειροτερεύει και οσονούπω γίνεται μεγαλύτερη. Το κατάστημα αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης. Το να κάνουμε διαχωρισμό ανάμεσα στην καλλιτεχνική και εφαρμοσμένη εμπορική φωτογραφία πάλι δεν βοηθάει γιατί δεν ταιριάζει στο μικρό μέγεθος της ελληνικής αγοράς. Ο κ.Τζίμας ανέφερε το γαλλικό παράδειγμα όπου έχουν συγκροτηθεί δύο "Κολλέγια Επιτρόπων" ένα για την καλλιτεχνική και ένα για την εμπορική φωτογραφία. Προσωπικά νομίζω ότι η φωτογραφία είναι ενιαία και όλα τα φωτογραφικά καταστήματα προσφέρουν καλλιτεχνικού επιπέδου δουλειά. Η κατάσταση στην Ελλάδα είναι διαφορετική και ο φωτογράφος που έχει το μαγαζί αναλαμβάνει τα πάντα. Για παράδειγμα εκτός από γάμους και βαπτίσεις και κάποια διαφημιστικά, το τοπικό φωτογραφείο είναι αυτό που ιδιαίτερα στην επαρχία αναλαμβάνει και το φωτορεπορτάζ. Την ίδια στιγμή οι κατά κύρια απασχόληση φωτορεπόρτερ τραβάνε και γάμους για να επιβιώσουν, ακόμη και από την εποχή που δεν είχε συμβεί ακόμη η κρίση. Ως προς τον παραεπαγγελματισμό είναι μια ιστορία που δεν μας αφορά για συγκεκριμένους λόγους. Λόγω της κρίσης αυτή τη στιγμή, δυστυχώς αρκετοί φωτογράφοι αναγκάζονται να δουλέψουν "ανεπίσημα". Θεωρώ ότι όποιος θέτει ζήτημα παραεπαγγελματισμού αρνείται την πραγματικότητα, αφού είναι σύμφυτος με την κρίση και δεν αντιμετωπίζεται με αστυνομικά μέτρα. Το δεύτερο σοβαρό πρόβλημα των μαγαζιών είναι η υπέρμετρη, η απίστευτη

Αλέκος Κρίκας, Πρόεδρος Σύνδεσμου Καλλιτεχνών Φωτογράφων Πειραιά (Σ.Κ.Φ.Π.)

φορολογική επιβάρυνση, που πρέπει να επανεξετάσει η πολιτεία. Άλλο ένα σημείο στο οποίο θα ήθελα να μείνω είναι οι φωτογραφίες για επίσημα κρατικά έγγραφα δηλ. φωτογραφίες ταυτότητας, διαβατηρίου, διπλώματος οδήγησης κλπ. Από αυτές προέρχονται σε μεγάλο βαθμό τα όποια έσοδα του φωτογραφείου. Όμως υπάρχουν απαράδεκτα φαινόμενα που υποθάλλει η πολιτεία, όπως να βγάζει ο φοιτητής πάσο και αντί να το παραλαμβάνει από τη γραμματεία της σχολής του να το παίρνει από τον Γερμανό ή τη Vodafone. Ή αυτή η κατάσταση με την επερχόμενη Κάρτα του Πολίτη, για την οποία δεν έχουμε καμιά ενημέρωση ως προς τις φωτογραφίες. Θα παραμείνουν στην αρμοδιότητα των επαγγελματιών φωτογράφων; Τέλος νομίζω ότι ο ΣΕΚΑΦ και για το συμφέρον των μελών του και γενικότερα του κλάδου θα πρέπει να βρει κάποιους τρόπους να υποστηρίξει και να προωθήσει το μικρό φωτογραφικό κατάστημα, πριν αυτό εξαφανιστεί.

Αλέκος Κρίκας

Μοιρόνоти με έχει καλύψει κατά μεγάλο ποσοστό ο συνάδελφος Σπύρος Διαμαντόπουλος θα ήθελα να επισημάνω το πιο κρίσιμο πρόβλημα της έλλειψης αρκετής δουλειάς ώστε να επιζεί στοιχειωδώς ο φωτογράφος. Πιέζεται από την κρίση, πιέζεται από τον ανταγωνισμό των παραεπαγγελματιών κλπ. με αποτέλεσμα το επάγγελμα να κινδυνεύει να χαθεί.

Η οικονομική πίεση που δέχεται το επάγγελμα και από φορολογία και από μείωση δουλειάς, έχει παρενέργειες και στο εμπόριο. Αν του φωτογράφου δεν του μένουν λεφτά δεν μπορεί να κάνει τζιρο στις εταιρίες αγοράζοντας μηχανές. Έτσι μένει μη ανταγωνιστικός λόγω παλιού εξοπλισμού κλπ.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται η βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ελένη Αυλωνίτου η οποία λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων στη Βουλή καθυστέρησε στην προσέλευση).

Μάριος Λώλος, Πρόεδρος Ένωσης Φωτορεπόρτερ Ελλάδας (ΕΦΕ)

Μάριος Λώλος

Αν έχετε παρατηρήσει, τελευταία φωτογραφίζουμε τους πρόσφυγες και τη διαδρομή τους. Δεν το κάνουμε τόσο για την ενημέρωση της κοινής γνώμης, όσο γιατί κινδυνεύουμε και μες στο τέλος να φύγουμε σαν... πρόσφυγες! Μιλώντας ειλικρινά ο κλάδος δεν είναι απλά προβληματικός αλλά εξαφανίζεται μέρα με τη μέρα, με ραγδαίους ρυθμούς. Ο πρώτος κλάδος που κτυπήθηκε από το Μνημόνιο ήταν τα media, και κατά συνέπεια οι εργαζόμενοι σε αυτά, για ευνότους λόγους. Οι φωτορεπόρτερ που ούτως ή άλλως περνούσαν κρίση πριν καν αρχίσει η "κανονική" κρίση, δέχθηκαν σκληρά πλήγματα. Π.χ. οι τιμές στις μηνιαίες

"συνδρομές" των πρακτορείων προς εκδοτικούς οργανισμούς, τείνουν στο μηδέν... Φταίμε βέβαια και εμείς που δεν αυτορρυθμιζόμαστε και δεν αποτιμάμε στοιχειωδώς τη δουλειά μας. Έχει ενδιαφέρον να γίνει γνωστό πως πληρώνουν οι εκδότες. Δίνει ένα πρακτορείο ή ένας freelancer φωτορεπόρτερ το τιμολόγιο και μετά περιμένει να πληρωθεί. Μεγάλοι εκδοτικοί οίκοι με εφημερίδες πληρώνουν ένα και δύο χρόνια μετά... Βέβαια αφού χρωστάνε και στους εργαζόμενους μισθωτούς, τι περιμένετε για τους freelancer; Αφού λοιπόν μένουν οι φωτορεπόρτερ απλήρωτοι, χρωστάνε και αυτοί τις υποχρεώσεις τους προς εφορία, ασφαλιστικά κλπ. Είναι ενδεικτικό ότι κάναμε ένα ετήσιο σεμινάριο το οποίο προέβλεπε για τους συμμετέχοντες ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα και στο τέλος έμειναν να το παρακολουθούν 5 άτομα από τα 45 που ξεκίνησαν...

Τ.Τζιμας: *Τα προβλήματα του κλάδου των φωτορεπόρτερ δυστυχώς έχουν διεθνή χαρακτήρα. Θα μπορούσες να επικεντρωθείς περισσότερο στην ελληνική διάσταση του θέματος;*

Μ. Λώλος: Προφανώς αναφέρομαι στην ελληνική πραγματικότητα. Είναι διαφορετικό να πληρώνουν έξω, έστω με μειωμένες αμοιβές σε σχέση με το παρελθόν και εδώ καθόλου. Κι όλα αυτά συμβαίνουν όταν η φωτογραφία έχει τρομερή δημοτικότητα.

Είναι μια περίεργη αντίφαση η φωτογραφία να κατακτά όλο και ψηλότερη θέση και οι φωτορεπόρτερ να μένουν άνεργοι. Επίσης μια αντίφαση υπάρχει με τη πληροφορία των πολιτών, με φωτογραφίες επικαιρότητας που επιζητούν τα mainstream media και τις ανεβάζουν στα sites τους χωρίς να πληρώνουν. Κι όλα αυτά ενώ αποτελούν κερδοσκοπικούς φορείς που δέχονται διαφήμιση και έχουν ορισμένα έσοδα. Αυτό λέγεται αθέμιτος ανταγωνισμός. Τουλάχιστον θα έπρεπε να πληρώνεται ο πολίτης με απόδειξη δαπάνης ή αν δεν θέλει αμοιβή, τουλάχιστον να κατατίθεται ένα ποσό ως μέρισμα για το Ταμείο των φωτορεπόρτερ ή κάτι άλλο. Η αμοιβή δημοσίευσης φωτογραφίας στις εφημερίδες έχει μείνει στα επίπεδα του 1991 ενώ η τιμή του φύλλου έχει πολλαπλασιαστεί. Παραπέρα διαμαρτυρόμαστε για τη μη αναγραφή του ονόματος του φωτογράφου. Πουθενά δεν θα δείτε δημοσιευμένη φωτογραφία με όνομα. Όλες ανώνυμες, από το πουθενά παρά τη ρητή πρόβλεψη του νόμου για υποχρεωτική αναγραφή του ονόματος και παρά τις προσπάθειες της Ένωσης Φωτορεπόρτερ οι οποίοι στείλαμε εξώδικα κλπ.

Τ.Τζιμας: *Γιατί επιμένετε σε παλιές πρακτικές όταν η αγορά έχει ριζικά αλλάξει και δεν "τραβάει" με τον τρόπο που θέλετε εσείς;*

Μ. Λώλος: Εμείς επιμένουμε σε παλιές πρακτικές; Είναι παράλογο να ζητάμε να μην συγχέεται ο ρόλος μας με τους δημοσιογράφους που

Ντίμης Αργυρόπουλος, φωτορεπόρτερ και πολιτευτής του κόμματος ΑΝΕΛ

ξαφνικά γίνονται και φωτογράφοι; Να τηρηθεί η δεοντολογία; Έχουμε υποβάλει προτάσεις για το νόμο για τα online media π.χ. ανά δέκα δημοσιογράφους να υπάρχει στο προσωπικό έστω ένας φωτορεπόρτερ. Ως κλάδος έχουμε συνεχώς δυσμενή μεταχείριση, ίσως επειδή καταγράφουμε αυτά που δε θέλει η εξουσία. Για παράδειγμα μόνο για μας δεν ίσχυσε η κατά 22% μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των άλλων εργαζομένων, σε μας που υποφέραμε περισσότερο από όλους από ανεργία και μείωση του αντικειμένου μας. Επίσης ενώ οι δημοσιογράφοι με μπλοκάκι φορολογικά θεωρούνται μισθωτοί, εμείς με το μπλοκάκι είμαστε για τον έφορο "έμποροι" και αυξάνεται πολύ η φορολογική επιβάρυνση.

Ντίμης Αργυρόπουλος

Είτε αρέσει σε κάποιους είτε όχι το γεγονός είναι ένα: οι φωτορεπόρτερ καταγράφουν με κόπο και μόχθο καθημερινά την ιστορία του τόπου και εν προκειμένω της πατρίδας μας. Αυτές οι φωτογραφίες από τα γεγονότα μένουν και εικονογραφούν το παρελθόν μας. Όλα τα άλλα καλά είναι αλλιώς για να περάσουμε ευχάριστα την ώρα μας ως χομπίστες είτε να κοινομήσουμε ως φωτογράφοι-διαφημιστές. Θα πρέπει λοιπόν η επίσημη ελληνική πολιτεία να προστατεύσει με κάθε τρόπο τον κλάδο των φωτορεπόρτερ που χτυπιέται αλύπητα από όλες τις πλευρές και σε αυτό ως ΑΝΕΛ θα βοηθήσουμε με όση δύναμη έχουμε!

Χριστίνα Ζαχοπούλου, Γεν. Γραμματέας Ένωσης Φωτορεπόρτερ Ελλάδας (ΕΦΕ)

Χριστίνα Ζαχοπούλου

Το θέμα με τη δυσμενή φορολογία των φωτορεπόρτερ έχει βαθύτερες ρίζες. Δεν είναι τυχαίο πως η πολιτεία εξαιρεί ή διαχωρίζει τους φωτορεπόρτερ από τους δημοσιογράφους (νομοθεσία). Μέχρι και σήμερα οι διοικήσεις των δημοσιογράφων θεωρούν τους φωτορεπόρτερ τα «μαύρα πρόβατα» της Δημοσιογραφίας. Μετά από πολλά χρόνια η ΠΟΕΣΥ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών) στην περσινή της Συνέλευση αποφάσισε να γίνουμε μέλη της (με πολλές αντιδράσεις των Περιφερειακών της μελών) αλλά από τότε δεν προχώρησε ποτέ σε Καταστατική Συνέλευση, απλά για να μην έχουμε θέση στο Διοικητικό Συμβούλιό της. Και αυτό είναι ένα δείγμα για το πώς μας αντιμετωπίζει ο χώρος των ΜΜΕ. Ως προς τον πολιτικό κόσμο, η σχέση τους με τη φωτογραφία, δυστυχώς, είναι μόνον στην περίοδο των εκλογών και μόνον όταν εικονίζονται οι ίδιοι (οι πολιτικοί). Κατά τα άλλα δεν έχουν καμία σχέση με αυτή. Και αυτό είναι διπλά επικίνδυνο γιατί πολύ συχνά κάνουν κριτική (θεωρώντας κάποιες φωτογραφίες παραπολιτικές ή κακές κ.α.), ενώ άλλοτε παρεμβαίνουν ακόμη και στο έργο των φωτορεπόρτερ με αποτέλεσμα να έχουμε συχνά περιπτώσεις φίμωσης του Τύπου, μόνον όμως στην επαγγελματική φωτογραφία (μία που δεν ισχύει το ίδιο τόσο για τους δημοσιογράφους, όσο και για δημοσιογράφους-φωτογράφους). Η φωτογραφία από μόνη της αφορά πάντα την οπτική αφήγηση της είδησης. Η πολιτεία οφείλει να προστατεύσει τους επαγγελματίες από εκείνους που πολύ συχνά παρεμνεύουν ή παραποιούν φωτοειδσεογραφικές εικόνες.

Χρήστος Κοντσαλούδης

Έχουμε από το τέλη του 2014 δημιουργήσει την Ένωση Επαγγελματιών Φωτογράφων και Βιντεογράφων Γάμου Ελλάδας. Στη μεγάλη πλειοψηφία τα μέλη ανήκουν στη νέα γενιά δημιουργών που δραστηριοποιείται σε μεγάλο βαθμό στο Internet, χωρίς να αποκλείουμε βέβαια όσους έχουν φωτογραφικό κατάστημα. Κύριος στόχος μας είναι να αναβαθμίσουμε την εικόνα της φωτογραφίας γάμου στην Ελλάδα. Η συζήτηση σήμερα είναι πολύ χρήσιμη και ευχαριστώ για την πρόσκληση. Νομίζω όμως ότι εστίασαμε πάρα πολύ στα γενικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα μέλη των ξεχωριστών φορέων που παρευρίσκονται και δεν καταφέραμε ακόμα να αποτυπώσουμε τα σοβαρότερα προβλήματα του κλάδου της επαγγελματικής φωτογραφίας συγκεκριμένα. Κατά τη γνώμη μου ένα μεγάλο θέμα είναι ότι δεν ελέγχουμε, δεν καθοδηγούμε την εικόνα που έχει το ευρύ κοινό περί του τι είναι καλή φωτογραφία. Για παράδειγμα στο τηλεοπτικό δελτίο του ΣΚΑΙ για τον καιρό δείχνουν φωτογραφίες με τοπία, ηλιοβασιλέματα, με ουρανούς κλπ. Πετάγεται ο δημοσιογράφος λοιπόν σε μία κλασική τουριστική λήψη και αναφωνεί: "Α, καταπληκτική φωτογραφία! - Πραγματικός καλλιτέχνης" Εκείνη τη στιγμή διαμορφώνει κάποια κριτήρια στο ευρύ κοινό. Εμείς, ως κλάδος συνολικά, τι κάνουμε για να καθοδηγήσουμε και εκπαιδύσουμε το κοινό και να μεταφέρουμε στους απλούς ανθρώπους κάποια επίγνωση του τι είναι καλή φωτογραφία;

Τίποτε... Το ζήτημα είναι πως θα επιμορφώσουμε τον κόσμο, τους αυριανούς πελάτες μας. Μπορεί να το κάνει ατομικά κάθε φωτογράφος, αλλά οργανωμένα, ως φορείς δεν το κάνουμε.

Χ. Ζαχοπούλου: Δυστυχώς ο φωτογραφικός αναίθρητος έχει μεγάλες επιπτώσεις στον κλάδο μας και αυτό συμβαίνει και στα ίδια τα ΜΜΕ. Πρόσφατο παράδειγμα ήταν τα πλάνα που είδαμε το καλοκαίρι σε ΟΛΑ τα ΜΜΕ, όπου για να παρακολουθήσει κανείς το "ρεπορτάζ" από τις δασικές πυρκαγιές έπρεπε να πάρει... δραμαμίνες. Η εικόνα να κουνιέται δεξιά-αριστερά και ο τηλεθεατής απλά να ζαλιζεται, χωρίς στην ουσία να ενημερώνεται. Δυστυχώς στις πυρκαγιές όλα τα ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των κρατικών) δεν ενδιαφέρθηκαν για τη σωστή «οπτική» ενημέρωση του θεατή/αναγνώστη, αλλά χρησιμοποίησαν δωρεάν εικόνες για να γεμίσουν το χώρο ή το χρόνο τους, αδιαφορώντας για την ποιότητα της εικόνας. Και το ανησυχητικό είναι πως κανένας επίσημος φορέας δεν αντέδρασε για αυτές τις εικόνες, στατικές και κινούμενες. Το ίδιο συνέβη και για ανάλογες φωτογραφίες από το εντεκτήριο της Βουλής, που ενώ όλοι ξέρουν πως σε κάποιους χώρους απαγορεύεται η φωτογράφιση και η βιντεοσκόπηση, ΟΛΑ τα ΜΜΕ τις δημοσιεύουν ή τις δημοσιοποιούν. Ποιος έχει την ευθύνη για όλα αυτά;

Χρήστος Κοντσαλούδης, Πρόεδρος Ένωσης Φωτογράφων & Βιντεογράφων Γάμου Ελλάδας

Χ. Κοντσαλούδης: Η φωτογραφία πλέον έχει αλλιάξει. Πλέον όλοι είναι φωτογράφοι, με κάποιο τρόπο. Ανεξάρτητα από το δημιουργικό περιεχόμενο, την αξία, την τεχνική και την ποιότητα, όλοι λίγο πολύ φωτογραφίζουν. Πριν είκοσι χρόνια, την εποχή της αναλογικής φωτογραφίας, φωτογράφιζαν αυτοί που πραγματικά ενδιαφέρονταν. Πλήρωναν το φίλμ και την εκτύπωση, έκαναν μια προσπάθεια.

Σ. Διαμαντόπουλος: Οι σημερινοί ψηφιακοί ασχολούμενοι με τον τρόπο που λες, δεν είναι όμως φωτογράφοι...

Χ. Κοντσαλούδης: Δε νομίζω ότι έχει σημασία. Έστω και κουνημένη, ακόμα και κακή τεχνική άποψη, φωτογραφία είναι, την ανεβάζει ο άλλος στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, την βλέπουν οι φίλοι του και πιθανόν τους αρέσει. Έτσι όπως έχει η σημερινή κατάσταση με την εξέλιξη της τεχνολογίας, ειδικά στα κινητά τηλέφωνα, η απάντηση δεν είναι να περιχαρακώσουμε το οχυρό μας (επάγγελμά μας) και να αμυνθούμε. Αυτή η στάση δεν αντέχει σε βάθος χρόνου. Η μόνη αντιμετώπιση είναι να εκπαιδύσουμε το κοινό στο τι είναι καλή φωτογραφία, σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους κλάδους. Αυτοί οι επαγγελματίες που στο μέλλον θα καταφέρνουν να κάνουν καλή φωτογραφία, θα μπορούν να διεκδικούν ανάλογη αμοιβή και να πληρώνονται ικανοποιητικά. Ένα πολύ σημαντικό βήμα μπροστά θα είναι αν καταφέρουμε να βελτιώσουμε την εικόνα μας στο Internet, ατομικά και συλλογικά, που αυτή τη στιγμή, στο μέσο όρο τουλάχιστον, δεν είναι η πρόταση.

Γιώργος Παπαθανασίου, Πρόεδρος Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης Πνευματικών Δικαιωμάτων (ΦΟΙΒΟΣ)

Για παράδειγμα, να επισημάνω το χαμηλό επίπεδο των site της ΠΟΦ και της ΕΚΦΑ. (...συμφωνεί και ο πρόεδρος ΠΟΦ, κουνώντας το κεφάλι με νόημα “Λόγω ελλείψεως χρημάτων”). Εμείς στη δική μας Ένωση Φωτογράφων και Βιντεογράφων Γάμου Ελλάδος κάνουμε μια μεγάλη και συντονισμένη προσπάθεια συνεργαζόμενοι με γραφίστα και web designer να έχουμε μοντέρνα παρουσία στο site μας που απευθύνεται και στους φωτογράφους, αλλά και στο ευρύ κοινό (www.therapillon.gr). Να έχουμε δηλ. ένα site χρηστικό που να προωθεί την καλή φωτογραφία γάμου και να περνάει τα σωστά μηνύματα μέσω των άρθρων που αναρτώνται.

(Παρεμβάλλεται διάλογος όπου επισημαίνεται η έλλειψη χρηματοδότησης ή διαφήμισης που θα μπορούσε να στηρίξει την προσπάθεια των συλλογικών φορέων να έχουν εκσυγχρονισμένη ιντερνετική παρουσία).

Γιώργος Παπαθανασίου

Ψηφιακή εποχή. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά από το παρελθόν. Και όπως σε όλες τις μεγάλες αλλαγές, διανύουμε μια μεταβατική περίοδο. Παγκοσμίως, το μεγαλύτερο πρόβλημα της φωτογραφίας είναι η καταπάτηση των πνευματικών δικαιωμάτων, το οποίο στην Ελλάδα το διαχειριζόμαστε με παλιούς τρόπους.

Σήμερα ο καθένας μπορεί να βγάλει μια φωτογραφία και να τη δημοσιεύσει, πράγμα πολύ δημοκρατικό. Μπορεί μάλιστα να κάνει ποιοτική φωτογραφία χωρίς εξειδικευμένη γνώση. Ανεβαίνει συνολικά όμως η ποιότητα; Όχι. Η φωτογραφία που διακινείται από τα συμβατικά ΜΜΕ έχει κατακόρυφη πτώση ποιοτικά, διότι δεν ενδιαφέρονται για ποιότητα, όταν αποκτούν την ποσότητα εύκολα και φτηνά. Μπορούν να έχουν αυτό που θέλουν χωρίς καν να πληρώνουν. Αυτό λειτουργεί σωρευτικά στην κρίση που υπήρχε ήδη στα ΜΜΕ.

Μάλιστα στην Ελλάδα δεν τηρούνται καν οι κανόνες. Έχουμε ένα παρασιτικό καπιταλισμό. Αφ' ενός τα ΜΜΕ δεν είναι διατεθειμένα να πληρώσουν αφού μπορεί να έχουν δωρεάν δημοσιογραφική ύλη. Αφ' ετέρου το κράτος δεν επιβάλλει τους στοιχειώδεις κανόνες ή τους τροποποιεί σε βάρος των δημιουργών. Το μεγαλύτερο πρόβλημα λοιπόν είναι η εκτεταμένη αυθαιρεσία. Εμείς οφείλουμε να διεκδικούμε αυτά που πρέπει και να δείχνουμε σεβασμό στη δουλειά μας. Είναι κατανοητό πως αυτό είναι πολύ δύσκολο στις συγκυρίες που βιώνουμε.

Ως ΦΟΙΒΟΣ προσπαθούμε πρωτίστως να επισημάνουμε στους συναδέλφους την ιδέα να υπερασπίζονται το πνευματικό τους έργο. Οι πρώτες μας διεργασίες είναι προς το εσωτερικό, να ενημερώσουμε και να ενδυναμώσουμε τους συναδέλφους και τις Ενώσεις. Επί πλέον, ως Οργανισμός, διαχειριζόμαστε εκ του νόμου και τα «συλλογικά δικαιώματα», δηλαδή τα δικαιώματα που αδυνατούν να διαχειριστούν ατομικά οι συνάδελφοι.

Σε αυτά τα δικαιώματα ανήκει η «εύλογη αμοιβή», το κύριο έσοδο του ΦΟΙΒΟΥ, το οποίο διανέμει στους φωτογράφους και δίνει στον Οργανισμό τη δυνατότητα να υπάρχει για να μπορεί να προσφέρει και σε άλλους τομείς, όπως η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων και η παρέμβαση σε νομοθετικό επίπεδο για τη βελτίωση των δικαιωμάτων των φωτογράφων. Τι είναι η «εύλογη αμοιβή»; Επειδή για την αναπαραγωγή πνευματικών έργων, όπως η φωτογραφία, για ιδιωτική χρήση από τον καθένα, χρησιμοποιούνται κάποια τεχνικά μέσα, (CD/DVD, κάρτες μνήμης, φωτοτυπικά κλπ), για το λόγο αυτό οι εταιρείες που τα εισάγουν οφείλουν να καταβάλουν μια “αποζημίωση”, οριζόμενη εκ του νόμου, που εισπράττεται από τους Οργανισμούς των δικαιούχων, όπως οι φωτογράφοι και διανέμεται σε όλους. Αυτό, όμως, στην Ελλάδα, δυστυχώς δεν γίνεται, αυτόματα, όπως στα περισσότερα κράτη-μέλη της ΕΕ, που σέβονται αυτή την Κοινοτική Νομοθεσία, αλλά πρέπει να αναζητήσουμε τις

εταιρείες, οι οποίες αρνούνται κατά κανόνα πως έχουν υποχρέωση πληρωμής, να τους κάνουμε ασφαλιστικά μέτρα για να μας δηλώσουν τι εισάγουν και μετά, με αγωγή για να διεκδικήσουμε το αντίστοιχο ποσοστό. Οι περισσότερες εταιρείες αποφεύγουν να το καταβάλουν και χρειαζόμαστε κατά μέσο όρο επτά χρόνια για να εισπράξουμε. Πρόσφατα, μάλιστα, αυτή η Κοινοτική θεσπισμένη αποζημίωση μπήκε στο στόχαστρο της Τρόικας και μετά των Θεσμών, όχι γιατί είναι “τέλος” ή φόρος, που πρέπει να καταργηθεί, όπως παραπειστικά το παρουσιάζουν οι οφειλότες-εισαγωγείς, αλλά επειδή οι μεγάλες εταιρείες πιέζουν για κατάργηση, μέσω της περίφημης “Εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ”. Αυτό δείχνει και την σύνδεση Θεσμών και Τρόικας με τα επιχειρηματικά κέντρα εξουσίας.

Τι γίνεται όμως όταν μας “κλέβουν” φωτογραφίες; Πρέπει να προσφεύγουμε ατομικά στα δικαστήρια, όπου τουλάχιστον στα Πρωτοδικεία Αθήνας και Θεσσαλονίκης, υπάρχει πλέον ειδικό τμήμα που εκδικάζει τις υποθέσεις γρήγορα. Αλλά τί εισπράττουν τελικά, αν πούμε οι φωτορεπόρτερ; Το διπλάσιο της συνήθους αμοιβής της αγοράς, δηλαδή για μια ασπρόμαυρη δημοσίευση 11,74 ευρώ x 2, συν περίπου άλλη μία φορά το ύψος αυτής της αμοιβής για «ηθική βλάβη». Το δικαστήριο επιδικάζει μεν δικαστικά έξοδα, υποποληθλαπλάσια όμως από τα πραγματικά κόστη, μια που υπολογίζονται σύμφωνα με τον Ελληνικό Κώδικα Δικηγόρων που προβλέπει περιορισμένες αμοιβές. Επίσης, σε ποιον θα κάνουμε αγωγή είτε για τις κλεμμένες φωτογραφίες είτε για την μη αναγραφή του ονόματος, που από το νόμο είναι μεν υποχρεωτική αλλά τα μεν ΜΜΕ αγνοούν συστηματικά αυτή την υποχρέωση, ενώ το ποσό της αποζημίωσης είναι δυσανάλογα μικρό; Κατά κανόνα, σε κάποιον μεγαλοεκδότη που μετά θα «πετάξει» τον φωτογράφο έξω από την αγορά; Το πρόβλημα μεγιστοποιείται από τη χρήση των φωτογραφιών στο διαδίκτυο, διότι, επιπλέον των παραπάνω, εμείς οι ίδιοι δεν προστατεύουμε το πνευματικό μας δικαίωμα καθώς δεν επισημαίνουμε με κατάλληλο υδατογράφημα τις φωτογραφίες μας, ώστε να είναι ξεκάθαρο ότι μας ανήκουν, γιατί πιστεύουμε ίσως ότι θα χαλάσει η ποιότητα της εικόνας...

Χ.Ζαχοπούλου: Ως ΕΦΕ, το 2011 κάναμε μια έρευνα για τους Έλληνες φωτορεπόρτερ, για τη δομή του επαγγέλματος. Πέρυσι φτιάξαμε ένα ερωτηματολόγιο που αφορούσε το ασφαλιστικό (αγγελιόσημο), την αντιμετώπιση της κληπής και παράνομης αναπαραγωγής των φωτογραφιών το οποίο στείλαμε στο εξωτερικό σε όλες τις ενώσεις φωτοδημοσιογράφων και σε όλα τα πρακτορεία. Μόνο οι Γερμανοί μας απάντησαν ότι ήταν... πολύ δύσκολο να μας απαντήσουν γιατί και αυτοί έχουν αντίστοιχα οικονομικά και ασφαλιστικά προβλήματα.

Γ.Βήσας: Το Τμήμα Φωτογραφίας στο ΤΕΙ Αθήνας ιδρύθηκε το 1985 και για όσους δεν το ξέρουν, αποτελούσε πάγιο αίτημα της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Φωτογράφων Π.Ο.Φ. της ΕΚΦΑ, της ΕΦΕΔΗΦ κτλ. Το νέο λοιπόν τμήμα Φωτογραφίας στα ΤΕΙ Αθήνας

Χριστόφορος Γιαννάτος, ο οικοδεσπότης, γνωστός έμπορος φωτογραφικών

άλλαξε τον φωτογραφικό χάρτη γιατί σήκωσε τον πήχυ πολύ ψηλά. Η ελληνική φωτογραφία τα τριάντα τελευταία χρόνια έχει κάνει εξαιρετικά βήματα μπροστά τόσο στον τομέα της έκφρασης (καλλιτεχνική – δημιουργική φωτογραφία) όσο και στον τομέα της επαγγελματικής φωτογραφίας όπως για παράδειγμα στον τομέα του φωτορεπορτάζ. Σκοπός μας στο ΤΕΙ δεν είναι πρωταρχικά να βγάλουμε επαγγελματίες αλλά σκεπτόμενα άτομα πάνω στην εικόνα, τόσο τη στατική όσο και την κινούμενη. Αρκετοί απόφοιτοί μας είναι καθηγητές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, συγγραφείς, φωτογράφοι, διευθυντές φωτογραφίας διασκορπισμένοι σε όλο τον κόσμο και στην Ελλάδα βεβαίως. Φέτος δημιουργήσαμε και το πρώτο μεταπτυχιακό στον χώρο της εικόνας στα ΤΕΙ με τίτλο “Παραγωγή βίντεο, οπτικοακουστικά μέσα και κινούμενα γραφικά”. Στα επόμενα μας βήματα και στο πλαίσιο της εξωστρέφειας του ΤΕΙ θα προτείνουμε να δημιουργηθεί και το πρώτο ξενόγλωσσο προπτυχιακό στην Ελλάδα από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, πλήρως αυτοχρηματοδοτούμενο. Άρχισαν από φέτος και μια σειρά από ειδικευμένα σεμινάρια που θα απευθύνονται όχι στους φοιτητές μας αλλά στο ευρύ κοινό της φωτογραφίας και των οπτικοακουστικών που θέλει να έρθει σε επαφή με ακαδημαϊκές σπουδές στην εικόνα. Παρά τα προβλήματα της εποχής μέσω της εξωστρέφειας

μπορούμε να αλληλάξουμε τα πράγματα στον χώρο της φωτογραφίας του βίντεο και των οπτικοακουστικών. Μέσα σε αυτή την προσπάθεια αγκαλιάζουμε και τους επαγγελματίες του χώρου, που είναι καλοδεχούμενοι για να μοιραστούν τις γνώσεις μας με την εμπειρία τους για ένα πολύ καλύτερο αποτέλεσμα.

Χριστόφορος Γιαννάτος

Δυστυχώς ο επιχειρηματίας σε αυτή τη χώρα θεωρείται πρώτα απατεώνας και φοροφυγιάς και ύστερα ως εργαζόμενος. Δυστυχώς κανείς μας όσο κι αν ψάξει δεν θα βρει κάτι θετικό. Έχουμε σημαντικό, τεράστιο πρόβλημα με τις εισαγωγές και τις μηδενικές κερδοφορίες. Η φωτογραφία είναι πολυτέλεια και κανείς δεν θα ψωνίσει φωτογραφικά στην κρίση. Αυτή είναι η τραγική αλήθεια όσο κι αν θέλουμε να την ωραιοποιήσουμε ή να την προσπεράσουμε. Αυτό που δεν άκουσα να θίξει κανείς είναι για το ποσοστό 3% που παρακρατεί η τράπεζα στις συναλλαγές με κάρτες, που προωθεί το κράτος ως μαγική λύση στις συναλλαγές και στη φοροδιαφυγή. Και αυτό το λέω γιατί το φυσικό και το ηλεκτρονικό κατάστημα έχει κέρδος από 2.5% έως 3%... Όταν χρειάστηκε να συμμετέχουμε ως ήλας στην ανακεφαλαίωση συμμετείχαμε. Και τώρα πάλι θα χρειαστεί να συμμετέχουμε. Το 3% ανά συναλλαγή και τα 3 ευρώ των κρατήσεων είναι τεράστια ποσά για να τα πληρώνουν τα μαγαζιά.

Έλενα Αυλωνίτου. Βουλευτής Β' Αθήνας ΣΥΡΙΖΑ

Έλενα Αυλωνίτου

Αν όσα άκουσα σήμερα, τα άκουγα πάρα πολλά χρόνια πριν, θα έλεγα ότι αυτά τα αιτήματα είναι δίκαια και δικαιολογημένα. Υπάρχουν ζητήματα που άπτονται του συνδικαλισμού και έπρεπε να είχαν διατυπωθεί και διεκδικηθεί πριν τριάντα χρόνια. Για παράδειγμα, γιατί μέσα σε αυτό το διάστημα δεν διεκδικήσατε τα ασφαλιστικά σας δικαιώματα μαζί με τους δημοσιογράφους; Αργήσατε, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει σήμερα, στις δύσκολες συνθήκες που διανύουμε, να προωθήσετε τα αιτήματά σας πιο έντονα και πιο επιτακτικά. Είμαστε σε διαδικασία επανεκκίνησης της οικονομίας, που πιστεύω ότι θα πάρει ακόμα ένα χρονικό διάστημα μέσα σε δύσκολες συνθήκες. Βασικό μέλημα της κυβέρνησης είναι η κοινωνική δικαιοσύνη ανακατανέμοντας τα βάρη με δίκαιο τρόπο. Να προστατευθούν οι πιο αδύναμοι, αυτοί δηλαδή που επιβάλλεται να προστατευθούν ενώ η παράμετρος που θα κρινόμαστε διαρκώς είναι ο ρυθμός που το ποσοστό ανεργίας θα μειώνεται. Μέσα λοιπόν σ' αυτό το κλίμα και παρά τις δυσκολίες θα πρέπει να διεκδικήσετε όλα τα αιτήματά σας. Παρόλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, έχουμε την ευκαιρία να αναδιοργανώσουμε το κράτος σε σωστές βάσεις και να διορθώσουμε τις αδικίες. Εγώ είμαι αισιόδοξη και πιστεύω ότι θα βρούμε τον τρόπο να προχωρήσουν τα αιτήματά σας. Στο άμεσο διάστημα θα έρθουν διάφορα νομοσχέδια και πρέπει να δούμε, μετά από συζήτηση και ζύμωση τι μπορούμε να κάνουμε, ώστε να ενσωματώσουμε κάποια από τα αιτήματά σας στη νομοθεσία μας. Καταλαβαίνω ότι υπάρχει μια αυξημένη δυσκολία, γιατί υπάρχουν

διαφορετικές κατηγορίες επαγγελματιών μέσα στον ίδιο κλάδο. Θεωρώ όμως ότι υπάρχει η πολιτική βούληση για δίκαια αιτήματα που εναρμονίζονται με τη σύγχρονη εποχή. Για παράδειγμα, θεωρώ ότι η φωτογραφία θα έπρεπε να διδάσκεται για όποιον θέλει να μάθει περισσότερα για αυτή την τέχνη. Τα παιδιά επιδεικνύουν τρομερό ενδιαφέρον για τη φωτογραφία και πρέπει να επιδιώξουμε να γίνει μάθημα επιλογής, ανεξαρτήτως ειδικότητας. Να βρούμε τρόπους προώθησης του κλάδου σας. Η φωτογραφία είναι τέχνη! Θα πρέπει να δούμε πως μπορούν να απορροφηθούν κάποιοι διπλωματούχοι φωτογράφοι στον κλάδο της εκπαίδευσης και να κάνουν τη τέχνη της φωτογραφίας ευρύτερα γνωστή.

Συμπεράσματα-πορίσματα από τη συζήτηση

Συνοπτική αναφορά σε όσα συζητήθηκαν και αναλύθηκαν καθώς και στις προτάσεις που διατυπώθηκαν

ΑΓΟΡΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ - ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΜΠΟΡΙΟ

Ο κλάδος των εισαγωγέων και εμπόρων που εκπροσωπείται από τον ΣΕΚΑΦ, πέρα από τα δομικά προβλήματα της κρίσης που μεταφράζονται σε μείωση της ζήτησης, ταλανίζεται τον τελευταίο καιρό από την επιβολή των περιορισμών στη διακίνηση κεφαλαίων (capital controls), με αποτέλεσμα προβλήματα εφοδιασμού και επάρκειας. Οι ελλείψεις μείωσαν θεαματικά τους τζίρους τη στιγμή που οι πάγιες υποχρεώσεις και τα φορολογικά βάρη παρέμειναν. Μια ακόμη παρενέργεια ήταν η αντικατάσταση της εσωτερικής αγοράς από ξένους προμηθευτές αφού όσοι μπορούσαν παρήγγειλαν από το εξωτερικό μέσω φίλων και συγγενών.

Εκτός των εισαγωγέων πλήγμα δέχθηκε για μια ακόμη φορά το φωτογραφικό κατάστημα εμπορίας που εκτός από τις αλυσίδες, τα ξένα eshops κλπ. πιέζεται από την χρηματοπιστωτική στενότητα και των παρόχων και των καταναλωτών. Ναι μεν το φυσικό κατάστημα έχει τη γνώση και την καλύτερη εξυπηρέτηση αλλά όταν ο τελικός αγοραστής, ερασιτέχνης ή επαγγελματίας, πιέζεται ασφυκτικά στο χρήμα που διαθέτει, εξαναγκάζεται να πάει προς τη φθηνότερη τιμή έστω και αν συνειδητοποιεί τη χρησιμότητα του καταστήματος. Παραπέρα ο σκληρός ανταγωνισμός από τις “έξιπνες συσκευές” τελευταίας γενιάς αφαιρεί τζίρο από τη φωτογραφική αγορά. Βασικό σημείο του προβληματισμού και των μελλοντικών κινήσεων του ΣΕΚΑΦ παραμένει η διερεύνηση προτάσεων και λύσεων για το πως θα έλθει περισσότερος κόσμος στη φωτογραφία και θα ασχοληθεί σοβαρά, κάτι που θα επιφέρει θετικό αναπτυξιακό αποτέλεσμα για τον κλάδο.

ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Φωτογράφων ως δευτεροβάθμιος φορέας που εκπροσωπεί το φωτογραφικό κατάστημα, το οποίο κυρίως παρέχει υπηρεσίες και συνθέτει το παζλ με τα κρίσιμα όσο και δευτερεύοντα προβλήματα του φωτογραφικού κόσμου, είχε πολλά να πει. Δια του προέδρου της έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για το ζωτικό θέμα της υπερφορολόγησης και των δυσβάστακτων άλλων επιβαρύνσεων π.χ. έκτακτες εισφορές, ασφαλιστικές εισφορές κλπ. που απειλούν άμεσα τη βιωσιμότητα και έχουν οδηγήσει πολλούς από τις μικρές στο σύνολό τους αυτές επιχειρήσεις στο κλείσιμο και την οικονομική καταστροφή.

Η δομή της αγοράς είναι τέτοια που σχεδόν όλοι οι φωτογράφοι αναλαμβάνουν το σύνολο των φωτογραφικών εργασιών.

Απειροελάχιστοι είναι αυτοί που έχουν μείνει σε συγκεκριμένη ειδίκευση π.χ. διαφημιστική ή εμπορική φωτογραφία, μόδα κλπ.

Η δε πολιτεία αντί να συμπαρίσταται, αδιαφορεί και διαφαίνεται ο

κίνδυνος να χαθεί και άλλο μέρος της φωτογραφικής ύλης. Μέρος του προβλήματος είναι η οικονομία της κρίσης, η δυσπραγία που ωθεί στη μείωση των αμοιβών, στη μεγάλη μείωση του αντικειμένου αφού ολοένα και λιγότεροι αποφασίζουν να επισκεφθούν το φωτογραφείο για κάποια ανάθεση, σε συνδυασμό με το υψηλό φορολογικό και ασφαλιστικό κόστος, ώστε το διαθέσιμο εισόδημα των επαγγελματιών να έχει μειωθεί δραματικά. Με αυτό τον τρόπο μάλιστα αυτοτροφοδοτείται μια κατάσταση μείωσης της ανταγωνιστικότητας αφού με τα πολύ χαμηλά καθαρά έσοδα οι φωτογράφοι δεν έχουν δυνατότητες για επιμόρφωση, αναβάθμιση εξοπλισμού κλπ.

ΟΙ ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΕΡ

Οι φωτορεπόρτερ από την πλευρά τους βιώνουν διεθνώς μια δραματική περιθωριοποίηση, ακόμη και πριν την ελληνική οικονομική κρίση. Η άνοδος των ηλεκτρονικών μέσων και η πτώση των κυκλοφοριών των έντυπων, εφημερίδων ή περιοδικών, σε συνδυασμό με την υπερπροσφορά εικονογραφικού ελεύθερου από δικαιώματα υλικού, μέσω του internet, συνθέτουν άκρως ανησυχητική εικόνα. Βέβαια όταν η διεθνής πραγματικότητα είναι ήδη ζοφερή για το φωτορεπορτάζ, στην Ελλάδα,

τα προβλήματα εμφανίζονται πολλαπλάσια και μεγεθυμένα. Τα εκδοτικά συγκροτήματα - μεγαθήρια του παρελθόντος είτε έχουν συρρικνωθεί είτε ...εξαφανιστεί, αφήνοντας δυσαναπλήρωτο κενό και απλήρωτους συνεργάτες. Την ίδια στιγμή οι δημοσιευμένες -και πληρωμένες- φωτογραφίες των freelance φωτορεπόρτερ έχουν περικοπεί στο ελάχιστο. Ακόμη, οι μισθωτοί φωτορεπόρτερ αποτελούν είδος υπό εξαφάνιση, ο κλάδος υφίσταται δυσμενή μεταχείριση στο ασφαλιστικό και δεν έχει καν τα λίγα προνόμια που έχουν απομείνει στους δημοσιογράφους. As αφήσουμε δε την αναγραφή του ονόματος στις δημοσιεύσεις. Αν και προβλέπεται ρητά από το νόμο περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, εν τούτοις παραγνωρίζεται είτε σκοπιμώς είτε από άγνοια, παράγοντας σταθερά το ίδιο αποτέλεσμα: ανώνυμες, χωρίς “ταυτότητα” φωτογραφίες.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Όσον αφορά το πάντα επίκαιρο θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων, η μαζικοποίηση της ψηφιακής φωτογραφίας έχει οδηγήσει σε συνοδική απαξίωση γιατί ευνοείται η ποσότητα σε βάρος της ποιότητας. Το πρόβλημα λοιπόν είναι ότι διάφοροι χρήστες φωτογραφίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα, προχωρούν σε απίστευτες αυθαιρέσεις σε βάρος φωτογράφων και χρησιμοποιούν φωτογραφικό υλικό χωρίς να το πληρώνουν. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και ο

ΦΟΙΒΟΣ ειδικότερα, διαχειρίζονται τα έσοδα της εύλογης αμοιβής και τα διανέμουν στα μέλη - δημιουργούς. Αλλά διαπιστώνεται ότι και αυτό το ελάχιστο έσοδο υπάρχουν δυνάμεις που προσπαθούν να το καταργήσουν με μεθοδεύσεις. Τεράστιο είναι και το πρόβλημα των καθυστερήσεων στην απονομή της δικαιοσύνης και των μικρών αποζημιώσεων που επιδικάζονται εν όψει των πολλών εξόδων που συνεπάγεται η δικαστική οδός. Έτσι πολλοί συνάδελφοι που τους έχουν παράνομα υποκλέψει φωτογραφίες τους, εκ των πραγμάτων αναγκάζονται να μην διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Η Ένωση Φωτογράφων και Βιντεογράφων Γάμου Ελλάδος, που υιοθετεί πιο μοντέρνο σκεπτικό έχοντας αρκετά μικρότερη ηλικιακή ομάδα μελών, επιμένει πολύ στην εκπαίδευση και στην καλλιέργεια αισθητικών κριτηρίων του ευρύτερου κοινού ως πρόσφορο μέσο για την επιβίωση των επαγγελματιών και την ανάδειξη ποιοτικής δουλειάς ανάμεσα στον ωκεανό των άπειρων φωτογραφιών που τραβούν οι ερασιτέχνες. Η πρακτική που ακολουθούν είναι να αναβαθμίσουν την ιντερνετική παρουσία τόσο της Ένωσης όσο μεμονωμένων φωτογράφων-μελών και πολλούς άλλες σύγχρονες μεθόδους προβολής της δουλειάς τους.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Από την ίδρυση του Τμήματος Φωτογραφίας στο ΤΕΙ Αθήνας (1985) έχουν αλληλένδετα πολλά προς την θετική κατεύθυνση γεγονότα που αναγνωρίζεται από όλον τον κλάδο. Μένουν όμως να γίνουν πολλά ακόμη όπως: η δια βίου επιμόρφωση των φωτογράφων, η πιστοποίηση και κατοχύρωση του φωτογραφικού επαγγέλματος, η εισαγωγή φωτογραφικού μαθήματος στα σχολεία κ.α.

Ο πρώτος “Οδικός χάρτης” για τη φωτογραφία

Αυτή τη στιγμή το περιοδικό μας σε συνεργασία με τους συνδικαλιστικούς φορείς της επαγγελματικής φωτογραφίας επεξεργάζεται τις προτάσεις. Στο επόμενο τεύχος θα δημοσιευτεί το πλήρες κείμενο.